

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, כז' באייר תשס"ח
1 ביוני 2008
102/2008

לקט נתונים לרגל יום ירושלים תשס"ח

Selected Data on the Occasion of Jerusalem Day, 2008

ירושלים, עיר הבירה, היא העיר הגדולה בישראל, הן מבחינת שטח השיפוט שלה (126 אלף דונם) והן מבחינת מספר התושבים המתגוררים בה. לקראת יום ירושלים החל ב- כ"ח באייר תשס"ח, מונה אוכלוסיית ירושלים 751,900 נפש¹, כ-10% מכלל תושבי המדינה. בסוף שנת 2007 מנתה אוכלוסיית ירושלים כ- 746,300 אלף תושבים.

- **אוכלוסייה לפי דת** : בסוף שנת 2007 האוכלוסייה היהודית מנתה כ-478,160 תושבים (64%), 244,030 מוסלמים (33%), 12,640 נוצרים ערבים, 2,640 נוצרים אחרים, וכ-8,680 הם חסרי סיווג דת במרשם האוכלוסין (לרוב עולים וצאצאיהם שהגיעו לישראל במסגרת חוק השבות).

- **מקורות גידול האוכלוסייה** : בשנת 2007 גדלה אוכלוסיית ירושלים ב- 14,180 נפש. מקור הגידול העיקרי היה הריבוי הטבעי הגבוה (ריבוי טבעי הוא: מספר לידות פחות מספר הפטירות) שהתבטא בתוספת של כ- 16,540 נפש לאוכלוסיית העיר בשנת 2007. כמו כן נוספו לירושלים כ- 4,000 תושבים ממאזן הגירה בין לאומית (מספר הנכנסים לארץ במסגרת חוק השבות או איחוד משפחות פחות מספר התושבים שעזבו לחו"ל). לעומת זאת מאזן ההגירה הפנימית היה שלילי – כ- 6,400 תושבים.

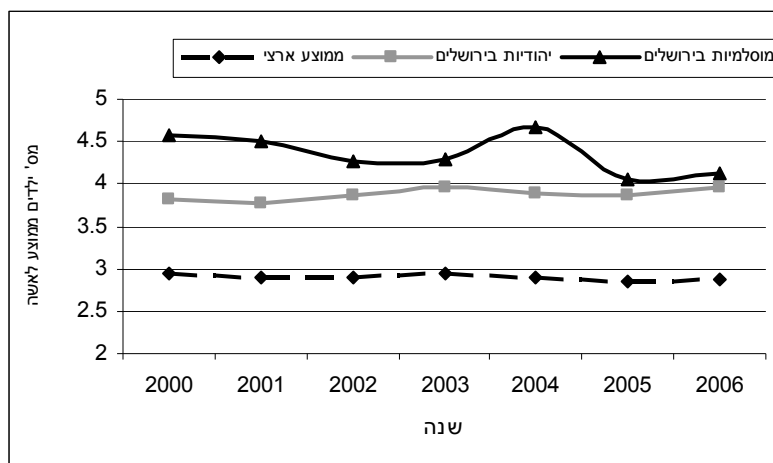
- **לידות** : במהלך שנת 2007 נולדו לתושבי ירושלים כ- 20,300 תינוקות. מתוכם, 12,360 יהודים (60.8%), 7,590 מוסלמים (37.4%). התינוקות שנולדו לתושבי ירושלים מהווים 13.4% מסך התינוקות שנולדו בישראל במהלך שנה זו.

- **פריון: מספר ילדים לאישה** - עפ"י נתוני 2006 שיעור הפרייון הכולל (מספר לידות ממוצע לאישה לאורך חייה) של הנשים בירושלים עומד על כמעט 4 ילדים בממוצע לאישה (3.89). שיעור זה גבוה מהממוצע הארצי (2.88). שיעור הפרייון הכולל של נשים יהודיות בשנת 2006 בירושלים עמד על כ- 3.96 ילדים בממוצע לאישה, נתון זה גבוה יחסית לממוצע ארצי של יהודיות - 2.75. מספר הילדים הממוצע של הנשים המוסלמיות היה 4.12 – נתון גבוה במעט מהממוצע ארצי של המוסלמיות שעמד על 3.97 ילדים בשנת 2006. בשנים האחרונות, שיעור הפרייון הכולל של הנשים היהודיות בירושלים נמצא במגמת עלייה ואילו זה של הנשים המוסלמיות נמצא במגמת ירידה (תרשים 1): בשנת 2000 היה שיעור הפרייון הכולל של המוסלמיות גבוה ב- 0.75 מזה של היהודיות, לעומת 0.16 בלבד בשנת 2006.

¹ כל הנתונים לשנת 2007 הם ארעיים.

תרשים 1. מספר ילדים ממוצע לאשה בקרב יהודיות ומוסלמיות בירושלים וממוצע ארצי,

בשנים 2000 – 2006

- הגירה פנימית:** המגמה של מאזן ההגירה הפנימית השלילי בירושלים נמשכה גם בשנת 2007. בשנה זו נגרעו כ-6,400 תושבים, כתוצאה ממאזן ההגירה הפנימית: כ-12,360 נכנסים לעומת כ-18,750 יוצאים מהעיר. חמשת היישובים העיקריים מהם נכנסו לירושלים הם (לפי סדר גודל מספר הנכנסים): תל אביב-יפו, בני ברק, בית שמש, מעלה אדומים ומבשרת ציון. בין היישובים העיקריים אליהם יצאו מירושלים נמצאו גם היישובים הנ"ל, בתוספת מודיעין מכבים-רעות, מודיעין עילית, ביתר עילית וגבע בנימין.

לוח 1. נכנסים ויוצאים בהגירה פנימית בירושלים לפי יישובים עיקריים, ב- 2007

נכנסו לירושלים מ-		יצאו מירושלים אל -	
שם היישוב	אלפים	שם יישוב	אלפים
תל אביב-יפו	0.8	תל אביב-יפו	1.7
בני ברק	0.7	מעלה אדומים	1.5
בית שמש	0.7	בית שמש	1.4
מעלה אדומים	0.6	מודיעין-מכבים-רעות	1.0
מבשרת ציון	0.5	מודיעין עילית	1.0
		ביתר עילית	0.9
		מבשרת ציון	0.7
		גבע בנימין	0.6
		בני ברק	0.6

- **השתקעות ראשונה של עולים:** במהלך שנת 2007 השתקעו בירושלים כ- 2,460 עולים חדשים. מתוכם, 784 עולים מארה"ב (32% מסך העולים שהשתקעו בירושלים, לעומת 18% ב-1998), 536 מצרפת (22%, לעומת 12% ב-1998), 338 עולים מבריה"מ לשעבר (14%, לעומת 31% ב-1998) ו-178 עולים מבריטניה (7% לעומת 4% ב-1998).

משקי בית²

- **בירושלים כ-190 אלף משקי בית³ – 9% מכלל משקי הבית בישראל.**
משק בית ירושלמי מונה בממוצע כמעט ארבע נפשות (3.8 נפשות בהשוואה ל-3.3 נפשות בממוצע הארצי), והוא גדול ממשקי הבית בערים הגדולות האחרות: אשדוד (3.4 נפשות בממוצע), ראשון לציון (3.1), חיפה (2.5) ותל אביב (2.3).
- **גודל משק בית ממוצע באוכלוסייה היהודית בירושלים, עמד על 3.3 נפשות למשק בית (3.1 נפשות בממוצע הארצי). גודל משק בית ממוצע באוכלוסייה המוסלמית עמד על 5.5 נפשות למשק בית**

עבודה

- **אחוז המשתתפים בכוח העבודה האזרחי בירושלים ב-2007 היה 44.7% בעוד הממוצע הארצי היה 56.3%.**
- **אחוז הבלתי מועסקים בירושלים בשנת 2007 הגיע ל-9.4% וזאת לעומת הרמה הארצית שעמדה על 7.3%.**
באוכלוסייה היהודית בירושלים הגיע אחוז המשתתפים בכוח העבודה האזרחי בשנת 2007 ל-48.4% וזאת בהשוואה לאוכלוסייה היהודית בכלל הארץ שבה אחוז המשתתפים בכוח העבודה האזרחי היה 59%.
באוכלוסייה הערבית היה אחוז המשתתפים בכוח העבודה בירושלים 36.3% (41.4% בכלל האוכלוסייה הערבית בארץ), ואחוז הבלתי מועסקים בירושלים בקרב האוכלוסייה הערבית היה 13.8% (11% בכלל האוכלוסייה הערבית בארץ).
- **אחוז הבלתי מועסקים בירושלים בקרב האוכלוסייה היהודית ב-2007 היה 8.8%.** בכלל הארץ עמד אחוז הבלתי מועסקים בקרב היהודים על 6.8%.
- מתוך 241 אלף מועסקים העובדים בירושלים, 18.4% עבדו בענף החינוך (12.8% בכלל הארץ), 12.4% בשירותים עסקיים (14% בכלל הארץ), 11.8% בשירותי בריאות רווחה וסעד (10% בכלל הארץ), 11.6% במסחר ותיקון כלי רכב (13.4% בכלל הארץ) ו-10.3% במינהל ציבורי (4.5% בכלל הארץ).
- **91% מהמועסקים תושבי ירושלים עובדים ביישוב מגורים, לעומת 75% מתושבי חיפה 68% מתושבי תל-אביב-יפו, 61% מתושבי אשדוד ו-39% מתושבי ראשון לציון.**
- **בשנת 2007 68.2% ממשקי הבית בירושלים היו משקי בית עם מועסקים, לעומת 74.9% בממוצע הארצי.**
מתוך משקי הבית באוכלוסייה היהודית בירושלים, 66.9% היו משקי בית עם מועסקים, ובאוכלוסייה הערבית – 71.4%.
- **מבין משקי הבית עם ילדים, 17% ממשקי הבית בירושלים ב-2007 הם ללא מפרנס בעוד שבערים הגדולות האחרות מספרם אפסי.**

² נתונים על משקי בית מקורם בסקר כוח אדם כולל משקי בית פרטיים בלבד ללא אוכלוסיית מוסדות ואנשים הגרים מחוץ ליישובים (בדוים בדרום ואחרים), קיבוצים ומעונות סטודנטים.

- ממוצע הנפשות לחדר, בירושלים, עמד בשנת 2007 על 0.96 נפשות לחדר, 0.74 בתל אביב-יפו, 0.71 בחיפה, 0.82 בראשון לציון ו-0.93 באשדוד (הממוצע הארצי עמד על 0.84).

נתונים על ירושלים (בהשוואה לארבע הערים הגדולות בישראל) מתוך סקר הוצאות משק הבית 2006

הוצאה לתצרוכת במשקי בית

- בירושלים, ההוצאה החודשית הממוצעת לתצרוכת למשק בית: 10,749 ₪ ולנפש: 2,727 ₪.
- 18% מכלל ההוצאות של משקי הבית בירושלים מופנות למזון- יותר מאשר בשאר הערים.
- בירושלים, ההוצאה החודשית הממוצעת על ארוחות מחוץ לבית היא 9.1% מכלל ההוצאה לתצרוכת- פחות מאשר בשאר הערים.
- נסיעה בתחבורה ציבורית – פער גדול יחסית נמצא באחוז ההוצאה על נסיעה בתחבורה ציבורית מסך ההוצאה על תחבורה ותקשורת. אחוז ההוצאה במשקי בית בירושלים (9.5%) גבוה פי שתיים ויותר מאחוז ההוצאה בכלל משקי הבית בישראל (4.4%).

לוח 2. הוצאה חודשית ממוצעת לתצרוכת למשק בית (בש"ח ובאחוזים) בחמש הערים הגדולות – 2006

סך הכל	ירושלים	תל אביב	חיפה	ראשון לציון	אשדוד
הוצאות לתצרוכת - סך הכל	11,133	10,749	12,456	13,076	10,027
הוצאה לנפש	3,351	2,727	5,737	4,150	2,944
אחוזים					
הוצאות לתצרוכת - סך הכל	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
מזון (כולל ירקות ופירות) מזה:	16.6	18.0	13.8	14.6	17.2
בשר ועופות	2.7	3.3	1.3	2.1	2.7
ארוחות מחוץ לבית	13.5	9.1	30.6	14.5	10.8
דיור	21.4	23.6	26.8	22.0	21.9
אחזקת הדירה ומשק הבית	10.4	10.3	9.4	10.3	9.6
ריהוט וציוד לבית	3.9	3.9	2.6	3.9	5.0
הלבשה והנעלה	3.4	2.6	3.2	3.3	4.3
בריאות מזה:	5.1	4.8	4.7	5.6	5.2
ביטוח בריאות	25.6	24.2	26.4	25.8	29.5
ריפוי שיניים	28.2	29.0	18.2	25.5	26.1
חינוך, תרבות ובידור	13.6	13.7	12.8	14.2	13.1
תחבורה ותקשורת מזה:	20.7	17.6	21.6	22.3	18.4
נסיעה בתחבורה ציבורית	4.4	9.5	4.3	2.4	7.2
נסיעה לחוץ לארץ	16.8	15.0	31.5	16.5	10.2
מוצרים ושירותים אחרים	4.9	5.5	5.1	3.9	5.1
סיגריות, טבק וצורכי עישון	19.8	18.1	14.1	18.0	26.7

בעלות על מוצרים ב- 5 הערים הגדולות בישראל:

- בירושלים, אחוז הבעלות הגבוה ביותר על **מקפיא עמוק** – 23.9% ו**מייבש כביסה** – 46.3% ואחוז הבעלות הנמוך ביותר על **מיקרוגל** - 75.4% ומזגן אויר – 29.7%.
- טלויזיה** – ל- 75.8% ממשקי הבית בירושלים יש טלויזיה, לעומת 91.2% ממשקי הבית במוצק הארצי.
- מנוי לטלויזיה בכבלים ובלווין** – בירושלים אחוז משקי בית נמוך של מנויים לטלויזיה בכבלים ובלווין – 37.1%.
- מחשב** - אחוז הבעלות על מחשב במשקי בית בירושלים ובכלל משקי הבית בישראל כ- 65%.
- מנוי לאינטרנט** – בירושלים 41.3% ממשקי הבית מנויים לאינטרנט.
- לכ- 85% ממשקי הבית בירושלים טלפון סלולרי אחד לפחות ולכמחצית ממשקי הבית שני טלפונים סלולריים ויותר.

לוח 3. אחוז בעלות על מוצרים בחמש הערים הגדולות בישראל - 2006

אשדוד	ראשון לציון	חיפה	תל אביב	ירושלים	סך הכל	
15.1	15.2	13.6	8.0	23.9	18.5	מקפיא עמוק
59.9	42.1	47.5	40.1	54.2	47.5	תנור לבישול ולאפיה
35.3	55.3	35.0	35.4	36.1	45.4	תנור לאפייה בלבד
43.0	59.2	53.3	56.6	52.6	53.8	כיריים לבישול
77.2	88.6	78.4	79.3	75.4	82.0	מיקרוגל
22.3	49.9	32.7	27.7	25.0	33.2	מדיח כלים
26.7	40.6	32.7	32.7	46.3	37.4	מייבש כביסה
65.3	84.3	68.9	81.7	29.7	68.5	מזגן אוויר
63.6	72.4	70.4	60.5	69.7	66.3	שואב אבק
88.7	97.7	91.7	96.1	75.8	91.2	טלוויזיה
59.8	65.9	60.7	61.1	54.1	59.3	וידאו
52.0	63.9	28.1	48.8	28.7	41.2	מכשיר D.V.D
80.7	88.1	79.2	77.5	37.1	68.1	מנוי לטלוויזיה בכבלים ובלוויין
68.3	74.1	60.5	71.6	63.2	65.8	מחשב ביתי
54.3	66.3	55.1	67.8	41.3	54.6	מנוי לאינטרנט
85.5	92.2	83.5	85.4	85.1	85.1	קו טלפון אחד לפחות
87.9	90.6	86.1	88.1	84.6	87.2	טלפון סלולרי אחד לפחות
68.4	73.6	56.9	50.4	50.1	62.2	שני טלפונים סלולריים ויותר
49.0	75.4	55.9	59.2	45.8	60.4	מכונית אחת לפחות

השיעור הגבוה ביותר השיעור הנמוך ביותר

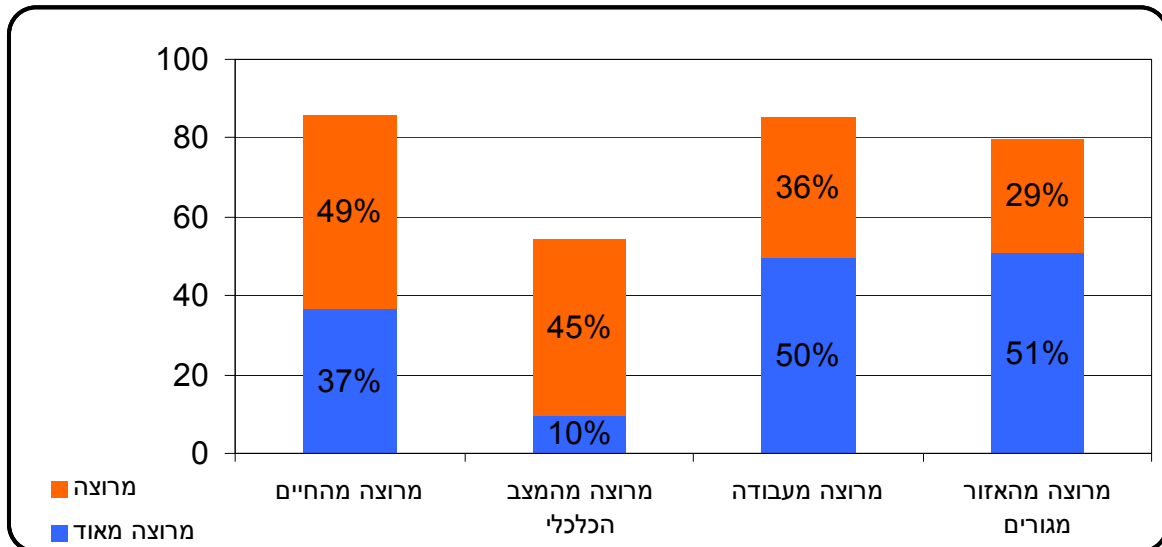
חינוך

ב-תשס"ו למדו בכיתות י"ב בחינוך העברי כ-7,900 תלמידים שהתגוררו בירושלים. כמחציתם - 54% מביניהם ניגשו לבחינות הבגרות, זאת משום שחלק ניכר מהתלמידים בעיר לומדים במסגרת הפיקוח החרדי שבדרך כלל אינו נוהג להגיש את תלמידיו לבגרות. אחוז הזכאים לבגרות בירושלים הגיע ב-2006 ל-35% מבין כלל תלמידי כיתות י"ב. מבין הניגשים לבחינות, התקרב שיעור הזכאים לבגרות בעיר לממוצע הארצי בחינוך העברי: 65% בהשוואה ל-67% בהתאמה; מבין הזכאים הגיע אחוז בעלי תעודת בגרות העומדת בדרישות הסף של האוניברסיטאות, שהם המועמדים הפוטנציאליים ללימודים גבוהים, ל-90% בהשוואה ל-88% בכלל החינוך העברי.

הסקר החברתי 2007 – ירושלים, בני 20 ומעלה

- **86% מכלל האוכלוסייה הבוגרת בירושלים, בני 20 ומעלה, מרוצים או מרוצים מאוד מחייהם** (תרשים 2) בדומה ל-85% בכלל האוכלוסייה הבוגרת בישראל. בקרב הנשים: 85% מרוצות, בקרב הגברים: 87% מרוצים. בקרב היהודים 89% מרוצים⁴ מחייהם, לעומת 78% מהערבים. שיעור המרוצים בקרב החרדים 94%, שיעור זה לשיעור המרוצים בקרב החרדים באוכלוסייה כולה.
- **54% מהאוכלוסייה הבוגרת בירושלים מגלים אופטימיות לגבי העתיד וחושבים שבשנים הקרובות חייהם יהיו טובים יותר**, שיעור זה גבוה מהשיעור בכלל האוכלוסייה, 52%. נשים אופטימיות פחות מגברים, 48% לעומת 52% וערבים אופטימיים יותר מיהודים (59% לעומת 51%).

תרשים 2. שביעות רצון מתחומי חיים שונים

⁴ מרוצים או מרוצים מאוד

80% מהאוכלוסייה הגרה בירושלים מרוצים באופן כללי מאזור מגוריהם, אך פחות מ-40% מרוצים מרמת הניקיון, כמות השטחים הירוקים וממצב הכבישים באזור מגוריהם.

לוח 4. שביעות רצון מאזור המגורים ומשירותים עירוניים

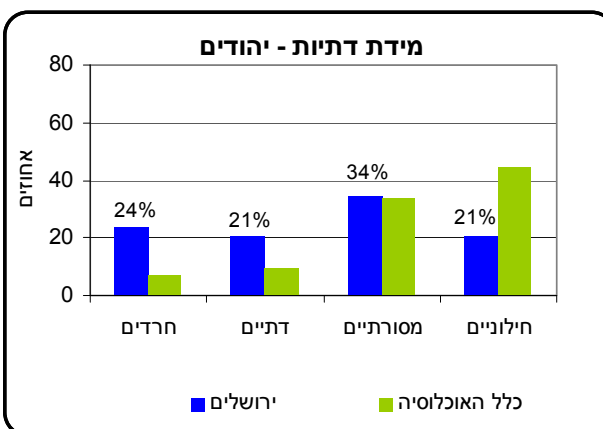
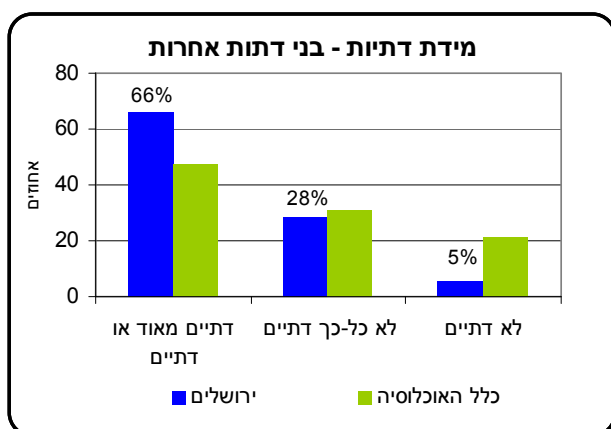
שביעות רצון	אוכלוסיית הגרים בירושלים	כלל אוכלוסייה
אחוזים		
מאזור המגורים – כללי	80	83
מרמת הניקיון של אזור המגורים	37	52
פארקים ושטחים ירוקים	33	53
מצב הכבישים והמדרכות	37	52
כמות מקומות החניה	39	54
כמות מתקני האשפה	57	70
תחושת ביטחון ללכת לבד בשעות הלילה	61	71

מידת דתיות (תרשים 3)

24% מבני ה-20 ומעלה באוכלוסייה היהודית בירושלים, מגדירים עצמם כ"חרדים", 21% "דתיים", 34% "מסורתיים-דתיים" או "מסורתיים-לא דתיים", ו-21% מגדירים עצמם כ"לא דתיים, חילוניים". (שיעורים אלו שונים מהשיעורים באוכלוסייה, בה מידת הדתיות מתפלגת: 7%, 9%, 34%, ו-45% בהתאמה).

כשני שלישים (66%) מבני הדתות האחרות בני 20 ומעלה בירושלים, מגדירים עצמם כ"דתיים מאוד" או "דתיים", 28% "לא כל כך דתיים", ו-5% מגדירים עצמם כ"לא דתיים". (שיעורים אלו שונים מהשיעורים באוכלוסייה כולה, בה מידת הדתיות מתפלגת: 47%, 31% ו-21% בהתאמה).

תרשים 3. בני 20 ומעלה לפי דת ומידת דתיות, בירושלים ובכלל האוכלוסייה

התפלגות מידת הדתיות בירושלים בהשוואה לארבע הערים הגדולות מתוארת בלוח 5 :

לוח 5. מידת דתיות בחמש הערים הגדולות

מדת דתיות	ירושלים	חיפה	תל אביב	ראשון לציון	אשדוד
סה"כ	100	100	100	100	100
חרדי	24	2	2	1	9
דתי	21	4	3	3	5
מסורתי	34	30	34	42	52
חילוני	21	63	61	53	34

קשר עם חברים ומשפחה

- 95% מהגרים בירושלים מרוצים מהקשר שיש להם עם המשפחה, ל-86% יש חברים, מהם 83% נפגשים עם החברים בתדירות של לפחות פעם בשבוע. 8% מהתושבים מרגישים תחושת בדידות לעיתים קרובות, ל-13% אין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה.

התנדבות

- שיעור המתנדבים בכלל אוכלוסיית ישראל הוא 14%. בירושלים, 18% עוסקים בהתנדבות, ובקרב החרדים שיעור המתנדבים גבוה במיוחד, 34% מהם עוסקים בפעילות התנדבותית.